

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 08 0 U 006252 23 Uvp
Sarajevo, 10.08.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Danilović Edine, kao predsjednice vijeća, Mahić Samardžić Amele i Džerahović Emire, kao članova vijeća, te Pita Minele kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja G.Z. iz P., zastupanog po punomoćniku Leko Robertu, odvjetniku iz Širokog Brijega, protiv akta broj: FZ3/2/2-35-1-942-14/16 MB/OB: ... od 05.03.2021. godine, tuženog Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari ostvarivanja prava na prijevremenu povoljniju starosnu penziju, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Širokom Brijegu, broj: 08 0 U 006252 21 U od 16.05.2023. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 10.08.2023. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Širokom Brijegu, broj: 08 0 U 006252 21 U od 16.05.2023. godine odbijena je, kao neosnovana, tužba tužitelja podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv rješenja direktora Kantonalne administrativne službe tuženog za Zapadno-hercegovački kanton Ljubuški, broj: FZ11/2-35-1-17500-24/16, MB/OB ... od 15.12.2020. godine. Tim prvostepenim rješenjem tužitelju nije priznato pravo na prijevremenu povoljniju starosnu penziju.

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke, tužitelj je podnio blagovremeno, putem punomoćnika, zbog povrede federalnog zakona ili drugog federalnog propisa i zbog povrede pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje ove upravne stvari. Prema stavu tužitelja, Vlada, odnosno Ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata nije nadležno za donošenje bilo kakvih Odluka ili Uredbi koje se odnose na vremenski okvir i formacije za priznavanje prava boraca i invalida rata, ističući da je o zahtjevu tužitelja odlučeno na osnovu odredbi Zakona koje su proglašene neustavnim. Tužitelj dalje navodi da prema Zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata uslov za ostvarivanje prava je obavljanje zapovjedne dužnosti određenog ranga u trajanju od 12 mjeseci, te da tužitelj ispunjava uslov trajanja zapovjedne dužnosti, a zapovijedao je jedinicom ranga većeg od bojne, bez obzira kako se ona zvala u određenom trenutku. Posebno ukazuje da nije uzeta u obzir činjenica da je tužitelj obavljao zapovjednu dužnost formacijskog čina „Brigadir“, u predviđenom trajanju, a samo iz razloga što ta činjenica nije dokazana u postupku, mada je službena osoba koja je vodila postupak imala obavezu da u

smislu člana 134. Zakona o upravnom postupku, po službenoj dužnosti, probavi podatke o činjenicama koje vodi drugi organ. Konačno predlaže da se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvaži, pobijana presuda preinači i usvoji tužba tužitelja ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati sudu na ponovni postupak.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je predložio da se isti kao neosnovan odbije.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga :

Prema obrazloženju pobijane presude i stanju spisa predmeta, tužitelj je 02.12.2013. godine, podnio zahtjev za priznavanje prava na prijevremenu povoljniju starosnu penziju shodno Zakonu o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja domovinskog rata. Postupajući po tom zahtjevu, nakon nekoliko donesenih rješenja koja su poništavana, prvostepeni organ je rješenjem broj: FZ11/2-35-1-17500-24/16 (OB 1057084735) od 15.12.2020. godine, odbio zahtjev tužitelja iz razloga jer zapovjedna dužnost na osnovu koje tužitelj tražio ostvarivanje prava, a to je Zapovjednik izmještenog zapovjednog mjesta Cincar 1. Domobranske pukovnije Posušje, s činom Pukovnik, nije obuhvaćen Pregledom zapovjedništva koje je usvojila Vlada Federacije BiH. Protiv navedenog rješenja tužitelj je izjavio žalbu koja je osporenim rješenjem tuženog od 25.03.2021. godine odbijena. Donoseći osporeno rješenje tuženi je naveo da je prvostepeni organ donio pravilnu odluku na osnovu činjenica o obavljanju vojnih dužnosti tužitelja, te da je materijalno pravo pravilno primijenjeno, a da tužitelj nije dostavio dokaze za svoje navode, zbog čega ih je tuženi smatrao neosnovanim.

Prvostepeni sud je na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog u toku upravnog postupka, zaključio da tužitelj ne ispunjava uvjete za ostvarivanje prava na prijevremenu povoljniju starosnu penziju prema Zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata, zbog čega je cijenjeno pravilnim rješenje tuženog, kao drugostepenog organa, a iz kojih razloga je prvostepeni sud u pobijanoj presudi tužbu kao neosnovanu odbio.

Donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon ili drugi federalni propis, niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje ove upravne stvari, zbog čega je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke neosnovan.

Naime, odredbom člana 9. stav 1. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata („Službene novine Federacije BiH“, broj 41/13 i 90/17) propisano je da pravo na penziju prema ovom Zakonu mogu ostvariti samo lica koja to pravo nisu ostvarila prema drugim propisima u Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje, dok je stavom 2. propisano da, izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, lica koja su vršila dužnost komandanta ranga bataljona ili višeg ranga, načelnika štaba i zamjenika komandanta u jedinicama ranga brigade istog ili višeg ranga i ako su navedene dužnosti vršili najmanje 12 mjeseci (nezavisno da li je to bilo u kontinuitetu), kao i pripadnici policije iz člana 4. tačka 1. ovog Zakona mogu koristiti prava prema ovom Zakonu ako je to za njih povoljnije.

Prema Uvjeranju Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, Grupa za pitanja evidencije iz oblasti vojne obveze Posušje br. 07/58-03-142/16 od 08.02.2016. godine, proizilazi da je tužitelj bio pripadnik Oružanih snaga Republike Bosne i Hercegovine u razdoblju od 18.09.1991. do 01.03.1993. godine i od 24.07.1993. do 22.04.1996. godine, te da je u vremenskom periodu od 20.10.1994. godine do 10.11.1995. godine obavljao dužnost na formacijskom mjestu Zapovjednik IZM-a (Izmješteno zapovjedno mjesto) Cincar 1. Domobranske pukovnije Posušje, formacijski čin pukovnik, a koje Uvjeranje je prihvaćeno kao relevantan dokaz, i po osnovu kojeg je, suprotno tvrdnjama iznesenim u upravnom sporu i ponovljenim u zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke, pravilno utvrđeno da tužitelj nije ispunio uslove za ostvarivanje prava na povoljniju penziju prema odredbama Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata. Ovo iz razloga jer je Odlukom o davanju saglasnosti za poništenje akata Federalnog ministarstva za pitanje branitelja i invalida Domovinskog rata, broj: 07-03-430/07 od 03.12.2007. godine, broj: 07-03-430-2/07 od 07.02.2008. godine i broj: 07-03-430-3/07 od 16.12.2009. godine i davanju saglasnosti na Pregled naziva komandi, jedinica i sastava Armije BiH, HVO-a i HOS-a, sa formacijskim dužnostima i formacijskim činovima u jedinicama ranga bataljona i više („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 74/14) dat pregled naziva komandi, jedinica sa dužnostima i propisanim formacijskim činovima za te dužnosti u jedinicama ranga bataljona (bojne) i više, odnosno ranga brigade i više, a kojom nije obuhvaćena dužnost zapovjednika izmještenog zapovjednog mjesta, koju dužnost je obavljao tužitelj, pa su pravilno upravni organi odbili zahtjev tužitelja za priznavanje prava na prijevremenu povoljniju starosnu penziju, što je i prvostepeni sud smatra pravilnim i zakonitim.

Neosnovano se u zahtjevu osporava ovlaštenje i nadležnost Vlade da donosi odluke i uredbe po pitanju vremena i formacija zapovjednih dužnosti u Oružanim snagama. Naime, prema Zakonu o vladi Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), upravo Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je izvršni organ Federacije Bosne i Hercegovine, koja vrši izvršnu vlast Federacije, ako određene izvršne kompetencije nisu Ustavom Federacije predviđene za Predsjednika Federacije, odnosno jednog od Potpredsjednika Federacije. Zbog toga isključivo Vlada Federacije, u ostvarivanju svojih ovlaštenja utvrđenim Ustavom Federacije, donosi uredbe sa zakonskom snagom, uredbe, odluke, rješenja i zaključke. Pri tome, suprotno navodima zahtjeva, ovom Odlukom i Pregledom naziva komandnih jedinica sa dužnostima i formacijskim činovima nije, derogiran Zakon, već je dat pregled naziva, a zapovjedna dužnost i rang jedinica su jasno propisani odredbom člana 9. stav 2. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog. Isto tako, navod tužitelja da su u konkretnom slučaju primijenjene odredbe za koje je Ustani sud Federacije utvrdio da su neustavne su proizvoljne, obzirom da je odluka donesena uz pravilnu primjenu važećih odredbi materijalnog prava i koje odredbe nisu oglašene neustavnim.

Konačno, nema mjesta ni navodu zahtjeva o povredi člana 134. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/98, 48/99 i 61/22), odnosno obavezi službenog lica da pribavi podatke o činjenicama koje vodi drugi organ. Naime, rješenje upravnih organa temelji na Uvjeranju Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, Grupa za pitanja evidencije iz oblasti vojne obveze Posušje od 08.02.2016. godine, koje tužitelj nije osporavao, dok isticanje da je obavljao i zapovjednu dužnost formacijskog čina Brigadir, nije potkrijepljeno nijednim dokazom koji bi to potvrdio, zbog čega, po ocjeni ovog suda ni ovi navodi nisu od značaja, niti mogu dovesti do drugačije odluke.

Slijedom iznesenog, a primjenom članka 46. stavak 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučeno je kao u izreci.

Kako tužitelj nije uspio sa svojom zahtjevom, to mu temeljem članka 386. Zakona o parničnom postupku, koji se primjenjuje shodno članku 55. Zakona o upravnim sporovima, ne pripada pravo na naknadu troškova postupka.

Zapisničar
Pita Minela, s.r.

Predsjednica vijeća
Danilović Edina, s.r.